

които у нѣкои епископи достигали до 40. Положението на парицитет на нѣкои мѣста се малко отличавало отъ робското.

Нравствена поквара. — Като се унищожила разликата между българи и славяни, още въ времето на Симеона започнало да се образува у настъ ново привилегировано болярско съсловие, което нѣмало, наистина, политически права, но било много заможно; защото следъ всѣка победа Симеонъ го награждавалъ отъ плячката и съ земи, като давалъ частъ отъ придобитото и на църквата; когато пѣкъ народътъ все повече и повече бѣднѣялъ подъ натиска на тежките данъци и на съсипателните войни. При Петра дѣлъти виши съсловия, болярството и духовенството, се още повече засилили и отчуждили отъ народа: тѣ започнали да живѣятъ въ охолност и разкошъ, а народътъ прѣкарвалъ едно бѣдно и тежко състояние. Тогава се появила въ България грозна поквара, която разяждала държавата. Тая поквара е доста добре описана отъ съвременния български писателъ пресвитеръ Козма въ неговите проповѣди, известни подъ името „Бесѣди“, които сѫ единъ цѣненъ паметникъ за културата на българите въ времето на царь Петра. Споредъ Козма, развалата царувала тогава еднакво, както въ болярското съсловие, така сѫщо и въ духовенството и то въ всички тѣ му чинове и звания; а отъ тая развала произлѣзли, споредъ него, всички напасти и бѣди, що сполетѣли тогава българския народъ.

Благодарение на многото права и облаги, вишето духовенство натрупало голѣми богатства и се прѣдало на разкошъ и развала. Епископите не живѣели споредъ светото писание: обличали се разкошно, прѣдавали се на чревоугодие и пиянство; а отъ алчността за пари правѣли разни злоупотрѣблениета: осаждали несправедливо, грабили и обиждали беззащитните. Загрижени само за охоленъ животъ, тѣ прѣнебрѣгвали пастирските си обязанности за запазване на духовното стадо отъ поквара и суевѣрия.

Моралната развала, пакостите отъ граждансите служители, насилиничествата на старѣите и осаждността